

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Εγκεφαλίτιδα από κρότωνα-Οδηγίες για ταξιδιώτες

Ποιά είναι η αιτία;

Η εγκεφαλίτιδα από κρότωνα είναι λοίμωξη που προκαλείται από ιό της οικογένειας των *Flavi-ιών*.

Πως μεταδίδεται;

Η εγκεφαλίτιδα από κρότωνα μεταδίδεται από δήγμα κρότωνος του είδους *Ixodes ricinus* (Ευρώπη) και *Ixodes persulcatus* (Σιβηρία, Άπω Ανατολή). Σπανιότερα μεταδίδεται από μη παστεριωμένο γάλα μολυσμένων αγελάδων και αιγοπροβάτων (2), ή ακόμα και από μολυσμένα σφάγια και εργαστηριακή έκθεση. Αναφέρεται μετάδοση από μεταγγίσεις μολυσμένου αίματος και με τη γαλουχία.

Ποιός είναι ο κίνδυνος για τον ταξιδιώτη;

Ο κίνδυνος για τον ταξιδιώτη είναι πολύ μικρός, αλλά αυξάνεται αναλόγως της εποχής που θα πραγματοποιηθεί το ταξίδι και του είδους του ταξιδιού. Γενικά, στην πλειονότητα των ταξιδιωτών, αρκούν μόνο τα προφυλακτικά μέτρα που συνιστανται στην αποφυγή δηγμάτων από κρότωνα κατά τη διαμονή στα δάση και στην έγκαιρη αποκόλλησή τους σε περίπτωση δήγματος, ενώ το εμβόλιο ενδείκνυται μόνο σε ελάχιστες περιπτώσεις ταξιδιωτών.

Ποιά είναι η πρόληψη;

- Προστασία από τα έντομα (κουνούπια, κρότωνα και άλλα αρθρόποδα).
- Προληπτικά μέτρα κατά την κατανάλωση τροφίμων και ποτών.
- Εμβόλιο εγκεφαλίτιδας από κρότωνα.

Σε ποιούς ταξιδιώτες ενδείκνυται το εμβόλιο της εγκεφαλίτιδας από κρότωνα;

Το εμβόλιο συστήνεται στους ταξιδιώτες μόνο αν πρόκειται να παραμείνουν αρκετές ώρες σε δάσος σε ενδημικές περιοχές, π.χ. κατασκηνωτές ή κυνηγοί, και εφόσον το ταξίδι θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της άνοιξης και του καλοκαιριού. Οι ταξιδιώτες που δεν είναι εμβολιασμένοι μπορούν να προστατευτούν από την έκθεση χρησιμοποιώντας κατάλληλα ρούχα και εντομοαπωθητικά κατά την παραμονή τους στο δάσος.

Εμβόλιο εγκεφαλίτιδας από κρότωνες

Το εμβόλιο περιέχει αδρανοποιημένο ιό και κυκλοφορεί με τη μορφή εναιωρήματος σε προγεμισμένη σύριγγα των 0,5 ml. Χορηγείται ενδομυϊκά. Ο εμβολιασμός γίνεται με 3 δόσεις των 0,5 ml (στα παιδιά 3-15 ετών χορηγείται η μισή δόση): η 2^η δόση 1-3 μήνες μετά την πρώτη και 3^η δόση 9-12 μήνες μετά την δεύτερη. Μια αναμνηστική δόση γίνεται 3 έτη μετά την τρίτη δόση, ενώ οι επόμενες αναμνηστικές δόσεις γίνονται κάθε 3-5 έτη. Η διάρκεια της προστασίας ανέρχεται στα 3 έτη.

Στους **ταξιδιώτες γίνονται 2 δόσεις**. Η 2^η δόση χορηγείται **το αργότερο 15 ημέρες πριν από την αναχώρηση**, ενώ η παρεχόμενη προστασία διαρκεί 1 έτος. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει αρκετός χρόνος, μπορεί να χορηγηθεί το επιταχυνόμενο σχήμα του Encervur® : 3 δόσεις τις ημέρες 0, 7 και 21 και μία αναμνηστική 12-18 μήνες μετά.

Αντενδείξεις:

Το εμβόλιο αντενδείκνυται σε άτομα με γνωστή υπερευαισθησία σε κάποιο από τα συστατικά του, ενώ θα πρέπει να αποφεύγεται στην κύηση και σε άτομα με ιστορικό αυτοάνοσου νοσήματος, εκτός και αν ο κίνδυνος νόσου είναι μεγάλος. Επίσης, θα πρέπει να αποφεύγεται στα παιδιά κάτω του έτους.

Ανεπιθύμητες ενέργειες:

Γριπώδης συνδρομή, εμπύρετο ιδίως σε παιδιά 1-2 ετών, τοπικές αντιδράσεις, κόπωση, ναυτία, κεφαλαλγία, λεμφαδενίτις, πυρετός, εξάνθημα. Σπανίως έχουν αναφερθεί νευρίτιδα και άλλα νευρολογικά συμπτώματα, χωρίς να έχει αποδειχτεί αιτιολογική συσχέτιση.

Αποτελεσματικότητα:

Η αποτελεσματικότητα φάνηκε με την μείωση των κρουσμάτων μετά τις καμπάνιες εμβολιασμού στις ενδημικές περιοχές. Έως σήμερα δεν έχουν αναφερθεί περιπτώσεις εγκεφαλίτιδας σε εμβολιασμένα άτομα. Προστατευτικά αντισώματα αναπτύσσονται σε ποσοστό ανώτερο του 97% των εμβολιασθέντων.